

maaſte kunne de blive ſjorre. Det kan ogsaa være, at han, naar han bliver Skovrider, kunde faae en videre Mark at arbejde paa. Med Henſyn til Frederikslund ſagde det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) — ſaavidt jeg huſker rigtigt — at derfra forelaa intet Andet, end at der havde en Arbejder fra Gartner Børenten faae Paalæg om at ſtemme paa Dahl, idet Budet ſagde, at han ellers vilde miſte ſit Arbejde. Han ſtemte paa Dahl, men vilde ellers have ſtemt paa Lauber. Dette er, hvad der aabenlyſt er kommet frem, men der foreligger noget Mere, ſom ſlet ikke er fremkommet i Forhørene. For mig er i det Hele det, der ligger i Forhørene, ſlet ikke det Vigtige; jeg kjender Størſteparten af Valgkredſen og Forholdene i det Hele temmelig godt og veed, at det, ſom i det Hele er Hovedpointen, ſlet ikke kan komme frem i ſaadanne Forhør. Dertil ere nemlig de, der øve Trykket, meget for meget forſigtige. Man ſender de tjenſtgjørende Mander paa Herregaardene, Uulſforvalterne, ud, og ſaa har Gæren ikke lagt noget Valgtryk. Det er kun diſe tjenſtvillige Mander, der give Paamindſerne, ſom Arbejderne godt forſtaa at rette ſig efter. Vagefter, naar de have ſtemt forkert, kommer ſaa det ſtronge Bud, at man har ikke Brug for dem, og naar man ſaa tænker ſig, at det er midt i Vinterens Hjerte, hvor Eiderne ikke ere ſaa glimrende, ſaa kan man forſtaa, hvad det vil ſige at blive afſtediget af ſin Tjenefte og maaſte mangle Brød hjemme, og forſtaa, at da maa den politiſke Overbeviſning bpe ſig. Det ſtaar klart for mig, at denne Anvendelſe af Magt overfor den frie Valgret, er noget af det, vi maa ſtaa ſom ſtarke Bogtere imod. Vi maa ſtaa her og gjøre Vort til, at Saadant ikke ſtal gjentage ſig. Jeg er med det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds enig i, at en Miſbilligelſe her har ikke Noget at ſige, men kun kan regnes ſom et Slag i Luften. Nei, ſtal Noget have Bøgt, er det Forkaſtelſe af Valget; det er den ſtarkeſte Miſbilligelſe, der kan viſes. Er Spire Flertal i Kredſen, kunne de da vælge den nuvalgte Kandidat igjen, ſaa er han valgt paa lovlig Maade, og de have ſaa Ret til at ſaae ham, men er Benſtre Flertal, ſaa have de Ret til at ſaae deres Kandidat; vi maa ſikke Sol og Wind lige. Jeg har al Afgtelſe for Hr. Dahl; jeg har kjendt ham i flere Aar ſom en agtet og æret Mand, men efter min Mening kan han ikke være tjent med et Valg, der ikke er udgaaet af en fri Overbeviſning, men af et ſyſtematiſt, ſtarkt Tryk paa den mindre velſtillede Del af Samfundet i Kredſen. Som en Frihedens Mand og med en Lænkemaade ſom den, han har, tror jeg ikke, han kan være tjent med det Valg, der denne Gang er faldet paa ham. Jeg agter at ſtemme for Vædringsforſlaget og dernæſt for Valgets Forkaſtelſe, idet

jeg efter det Kjendſkab, jeg har til, hvad der er foregaaet, ikke kan være med til at godkjende det.

Berg: Jeg ſkal ikke opholde Thinget ret længe. Det er i Anledning af Udtalelſer af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein), at jeg ønskede at ſige et Par Ord, idet jeg ikke tror, at han har været reiferdig nok ligeoverfor den Paagjældende. Klageren indlede ſin Henvendelſe til Folkethinget med, at han troede, at, hvad der var paſſeret ved Valget i Sorø Amts 3die Valgkreds, havde den Bøgt, at Valget ikke burde godkjendes eller i alt Fald ikke godkjendes uden forudgaaet Underſøgelse. Alſaa, han fremsatte i Indledningens til Andragendet ſom betinget, hvorvidt det kunde komme til en Forkaſtelſe af Valget; men han ventede en Underſøgelse. Jeg tror, at Klagens Indhold, ſaa vel den hiſtoriſke Del angaaende hele den mærkelige Udvikling af Valgagitationen, og Beſtrivelsen af dennes ſæregne Karakter ved tidligere Valg, ſom ogsaa Beſtrivelsen af de Omſtændigheder, der fandt Steb ved ſiſte Valg, har givet fuld Berettigelſe for Folkethinget til at gaa den Vej, man er gaaet. Naar man nu ſiger, at det er grundløſt, hvad der er klaget over, ſaa er det dels for ſtarkt, dels kan det ikke ſaaledes rettes mod Klageren. Jeg kan ikke minde noget Punkt undtagen maaſte eet, hvor den Hjemmelmand, der er opgivet i Klagen for, hvad der er ſagt, ikke erkjender at være Hjemmelmanden. Der er kun et enkelt Tilfælde, hvor den Bekommende mente, at det var ikke videre værd at ſrive op, hvad han meddelte, medens Klageren dog mente, at det kunde tages med i ſin Almindelighed. Et andet Tilfælde, ſom det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds mente var tilſtede, angaar ikke Klageren ſelv, men en af hans Hjemmelmand, ſaa vidt jeg erindrer. Naar vi nu ville minde, paa hvilken Maade tidligere Valg ere foregaaede, hvilken Uorden der ved diſe har fundet Steb, hvilke perſonlige Forſølgelſer Klageren har været udsat for, og hvilke Meddelelſer der have fundet Steb angaaende det ſiſte Valg, er det meget naturligt, at Klageren fra Hjemmelmand i god Tro kan have modtaget Meddelelſer, ſom under et retsligt Forhør ikke kunne holde Stik. Jeg vil alſaa ſige, at, forſaa vidt Meget af det, der er fremkommet i Klagen, ikke nu, efter hvad der foreligger, har den Bøgt, man for 3 Maanedes ſiden antog at kunne tillægge det, maa det ikke under Debatten her lægges over paa Klageren ſelv.

Hvad iøvrigt ſelve Sagen angaar, er der jo to forſkjellige Maader, hvorpaa man kan betragte det Grundlag, efter hvilket man ſtal bømme i Sagen. Den ene er den ligesom en Dommer at holde ſig ſtrængt til Akterne, til Forhørsprotokollen og ſige: Jeg veed Intet i Verden, uden